

man sig sikkert skyldig i en Fejltagelse, og det er ikke umuligt eller vanskeligt at paavise, at den Merindtægt, som Landbruget har haft i disse Aar, er overordentlig meget større end den Merindkomst, af hvilken Landbruget har betalt Skat. Jeg tager af de Data, som findes i Statistisk Aarbog, et Eksempel, som giver et Indicium i Retning af, hvad Merindkomsten har været. Hvis man undersøger, hvorledes Værdien af Besætningerne i Landbruget er steget fra Aaret 1914 til Aaret 1915, vil man finde, at for Aaret 1914 udgjorde Værdien af Besætningerne i Forhold til Ejendomsskyldværdien, Værdien af Jord og Bygninger, 25 pCt., i 1915 derimod 32 pCt. Det var en Stigning af Værdien af Besætningerne fra 1914 til 1915 af 28 pCt., og man kan vistnok, uden at gøre nogen større Fejl, gaa ud fra, at naar man her lægger til Grund de Tal, som er fremkommet ved Opgørelse af samtlige Salg her i Landet, har man et nogenlunde korrekt Billede af den hele Værdiforskydning. Vil man nu spørge, hvor meget denne Stigning da har udgjort i Penge, vil man uden særdeles store Vanskeligheder kunne komme til et Resultat. I 1909 var den samlede Ejendomsskyldværdi for Landejendomme 2,500 Mill. Kr. 25 pCt. deraf vil udgøre 625 Mill. Kr., som altsaa vil være Værdien af Besætningerne. Men der er jo fra 1909, da Ejendomsskyldvurderingen fandt Sted, til 1914 sket en Værdiforøgelse, saaledes at en moderat Beregning maa føre til, at i 1914 var Værdien af Besætningerne i Virkeligheden 730 Mill. Kr. Tager man af disse 730 Mill. Kr. de 28 pCt., som Værdistigningen fra 1914—15 udgjorde, finder man alene for dette Aar en Værdistigning af Landbrugets Besætninger paa 200 Mill. Kr. Nu er jo Værdistigning af Besætningerne hverken det bedste eller det eneste Udtryk for den Merindtægt, som Landbruget har haft i et saadant enkelt Aar; man maa naturligvis i første Linie lægge Mærke til Merindtægten paa Kornsalg, Kartoffelsalg og Salg af andre Produkter som Mælk og Smør etc., og den maa ved en bogholdermæssig rigtig Opgørelse lægges til. I saa Tilfælde vil man sandsynligvis komme til et Tal, der snarere ligger mellem 300 og 400 Mill. Kr. Hvis man sammenligner den Merindkomst, som der her i Bilagene er gjort Rede for, med Merindtægten i Aaret 1915, kommer man til det Resultat, at det ikke er stort mere end 10 pCt. af hele Landbrugets Merindtægt, af hvilken der er betalt Merindkomstskat.

Hvis man nu vil gøre den Indvending, at en saadan Værdistigning paa Besætningerne plejer Landbruget ikke, for saa vidt man overhovedet fører Bøger, i sine Bøger at regne som Aarsoverskud, fordi det kan hænde, at hvad der saaledes er vundet i det ene Aar, forsvinder i det næste eller et senere, saa er det en Betragtning, som vilde have og har meget betydelig Vægt, hvis man hvert Aar vilde kræve en saadan Beregning — jeg er ikke klar over, hvad Skattemyndighederne i saa Henseende lægger til Grund, men hvis Skattemyndighederne kræver en saadan Beregning, kan det komme til at hvile tungt, fordi man der ved Aarets Slutning regner med Værdier, som maaske allerede er svundet stærkt ved næste Aars Slutning, uden at der er sket nogen egentlig Forskydning i den paa-gældende Besætnings Størrelse. Men alligevel er der Grund til at fremdrage denne Betragtning, fordi saaledes som man her maatte komme til at beregne Landbrugets Indtægter, naar det drejer sig om Beskattningen, saaledes beregnes i Virkeligheden Merindtægterne for alle andre Erhverv, fordi man der har og kan kræve lagt til Grund en omhyggelig Bogføring, en Bogføring, af hvilken der kræves en Opgørelse, som tager saa vidt muligt alt med. Det er altsaa en Indvending, der med Rette kan gøres mod en saadan Beregning, at de Merindtægter, som maatte kræves lagt til Grund, i Virkeligheden i mange Tilfælde ikke er varige, og at Merindkomsten derfor ikke er effektiv.

Lad os et Øjeblik se, hvorledes det forholder sig med de Merindkomster, af hvilke den Skat, der er betalt i Byerne, kan antages fortrinsvis at være ydet. Der er god Grund til her at sonde skarpt imellem meget forskellige Arter af Indtægter. Der er for det første de Indtægter, som er indvundne ved Børsspekulation, ved Aktiehandel. Det kan ikke kaldes ægte Indtægter. Naar vedkommende har realiseret sin Gevinst og skaffet sig Pengene, er det utvivlsomt for den enkelte en stor Indtægt, af hvilken man da ogsaa kræver Skat, men det er sikkert i mange Tilfælde Indtægter, som i det lange Løb viser sig ikke at være ægte, fordi det let kan hænde, at de Skibsaktier, som nu er drevne op i uhyre høje Værdier, og som har skaffet Spekulanterne store Indkomster, efter nogle faa Aars Forløb viser sig at være uendelig meget mindre værd. Der er faldet advarende Ord fra selve Skibsfartens Ledere i den Retning. Jeg skal minde om en Udtalelse, der for nogen Tid siden faldt